

**TÄITEMATERJALIDE ÜLDISTE
OMADUSTE KATSETAMINE
Osa 1: Proovivõtumeetodid**

**Tests for general properties of aggregates
Part 1: Methods for sampling**

EESTI STANDARDI EESSÕNA

Käesolev Eesti standard on Euroopa standardi EN 932-1:1996 "Tests for general properties of aggregates – Part 1: Methods for sampling" ingliskeelse teksti ekvivalentne tõlge eesti keelde.

Euroopa standardi tõlkis Peep Teder.

Kavandi valmistas ette EVS/TK 9 "Täitematerjalid" üldkõsimuste töögrupp.

Kavandi lõppredaktsiooni kohendas keeleliselt Eesti Keele Instituudi teadustöötaja Tiia Valdre.

Standardi on läbi arutanud ja heaks kiitnud ning esitanud Standardiametile vastuvõtmiseks täitematerjalide standardimise tehniline komitee EVS/TK 9.

Standardi kasutamise hõlbustamiseks on jaotises "Määratlused" ära toodud ka terminite ingliskeelsed vasted.

Euroopa standard EN 932-1:1996 on kasutusele võetud Eesti standardina EVS-EN 932-1:2000, mis on kinnitatud Standardiameti käskkirjaga 09.02.2000 nr 15.

Registrisse kantud 09.02.2000 nr 1812, andmebaasis projekti nr 12650.

This standard contains an Estonian translation of the English version of the European Standard EN 932-1:1996 "Tests for general properties of aggregates - Part 1: Methods for sampling". The European Standard EN 932-1:1996 has the status of an Estonian national standard.
--

ICS 91.100.20

Descriptors: aggregates, sampling, samples, samplers, marking

English version

**Tests for general properties of aggregates -
Part 1: Methods for sampling**

Essais pour déterminer les propriétés générales des
granulats – Partie 1: Méthodes d'échantillonnage

Prüfverfahren für allgemeine Eigenschaften von
Gesteinskörnungen – Teil 1: Probenahmeverfahren

This European Standard was approved by CEN on 1996-07-26. CEN members are bound to comply with the CEN/CENELEC Internal Regulations which stipulate the conditions for giving this European Standard the status of a national standard without any alteration.

Up-to-date lists and bibliographical references concerning such national standards may be obtained on application to the Central Secretariat or to any CEN member.

The European Standards exist in three official versions (English, French, German). A version in any other language made by translation under the responsibility of a CEN member into its own language and notified to the Central Secretariat has the same status as the official versions.

CEN members are the national standards bodies of Austria, Belgium, Denmark, Finland, France, Germany, Greece, Iceland, Ireland, Italy, Luxembourg, Netherlands, Norway, Portugal, Spain, Sweden, Switzerland and United Kingdom.

CEN

European Committee for Standardization
Comité Européen de Normalisation
Europäisches Komitee für Normung

Central Secretariat: rue de Stassart, 36 B-1050 Brussels

SISUKORD

EESSÕNA	3
1 KÄSITLUSALA	5
2 NORMATIIVVIITED	5
3 MÄÄRATLUSED	6
4 PROOVIVÕTU PÕHIMÕTTED	6
5 KOONDPROOVI JA ÜKSIKPROOVI SUURUS NING ARV	7
6 PROOVIVÕTUPLAAN	7
7 SEADMED	8
8 PROOVIDE VÕTMINE	8
9 PROOVIDE VÄHENDAMINE	11
10 PROOVIDE TÄHISTAMINE, PAKKIMINE JA TRANSPORT	13
11 PROOVIVÕTUPROTOKOLL	13
LISA A PROOVIVÕTUL JA PROOVIDE VÄHENDAMISEL KASUTATA- VATE SEADMETE NÄIDISED (TEATMELINE)	15
LISA B PROOVIVÕTU VARIATSIOONI MÕÕTMINE (TEATMELINE)	21
LISA C KOONILISTEST KUHILATEST PROOVIDE VÕTMISE NÄITED (TEATMELINE)	23
LISA D JUHUSLIKE ARVUDE KASUTAMINE JUHUSLIKUL VALIKUL (TEATMELINE)	25
LISA E KIRJANDUS (TEATMELINE)	29

EESSÕNA

Käesoleva Euroopa standardi valmistas ette tehniline komitee CEN/TC 154 "Täitematerjalid", mille sekretariaati haldab BSI.

Käesolevale Euroopa standardile tuleb anda rahvusstandardi staatus kas identse tõlke või jõustumisteate avaldamisega hiljemalt veebruariks 1997 ning sellega vastuolus olevad rahvusstandardid peavad olema kehtetuks tunnistatud hiljemalt veebruariks 1997.

Käesolev standard kuulub täitematerjalide üldiste omaduste katsetamise standardite sarja, mille moodustavad:

prEN 932-2	Tests for general properties of aggregates Part 2: Methods for reducing laboratory samples
EN 932-3	Tests for general properties of aggregates Part 3: Procedure and terminology for simplified petrographic description
prEN 932-4	Tests for general properties of aggregates ¹⁾ Part 4: Quantitative and qualitative system for description and petrography
prEN 932-5	Tests for general properties of aggregates Part 5: Common equipment and calibration
prEN 932-6	Tests for general properties of aggregates Part 6: Definitions of repeatability and reproducibility
prEN 932-7	Tests for general properties of aggregates Part 7: Conformity criteria for test results ¹⁾

Täitematerjali muude omaduste katsetamine toimub järgmiste Euroopa standardite kohaselt:

EN 933	Tests for geometrical properties of aggregates
EN 1097	Tests for mechanical and physical properties of aggregates
EN 1367	Tests for thermal and weathering properties of aggregates
EN 1744	Tests for chemical properties of aggregates

Vastavalt CEN/CENELEC-i sisereeglitele peavad käesoleva Euroopa standardi kasutusele võtma järgmiste riikide rahvuslikud standardiorganisatsioonid: Austria, Belgia, Hispaania, Holland, Iirimaa, Island, Itaalia, Kreeka, Luksemburg, Norra, Portugal, Prantsusmaa, Rootsi, Saksamaa, Soome, Šveits, Taani ja Ühendkuningriik.

¹⁾ Ettevalmistamisel.

TÄITEMATERJALIDE ÜLDISTE OMADUSTE KATSETAMINE

Osa 1: Proovivõtumeetodid

Tests for general properties of aggregates

Part 1: Methods for sampling

Käesolev standard on ekvivalentne EN 932-1:1996-ga ja see on välja antud CEN-i loal. Euroopa standard EN 932-1:1996 on võetud kasutusele Eesti standardina	This standard is identical with EN 932-1:1996. The standard is published with permission of CEN. The European Standard EN 932-1:1996 has the status of an Estonian national standard
Tõlgendamise erimeelsuste korral on kehtiv ingliskeelne tekst	In case of interpretation disputes the English text applies

1 KÄSITLUSALA

Käesolev standard määratleb meetodid täitematerjali proovide võtmiseks tarnetest ja valmistamis- ning töötlemistehastest, laod kaasa arvatud.

Proovivõtu eesmärgiks on saada partii keskmisi omadusi esindav koondproov.

Käesolevas standardis määratletud meetodid sobivad ka eraldi katsetatavate üksikproovide võtmiseks.

Standardis esitatakse ka proovide jaotamise meetodid.

Käesolevas standardis esitatavad meetodid põhinevad käsitsitööl. Võib kasutada ka mehaanilisi ja automaatseid proovivõtu- ja jaotamismeetodeid. Selliste seadmete projekteerimise ja hindamise kriteeriumid on esitatud lisas A.

Käesolevas standardis määratletud meetodid on mõeldud kasutamiseks ehitusalal.

2 NORMATIIVVIITED

Käesolev standard sisaldab dateeritud ja dateerimata viidete abil muude väljaannete sätteid. Need normatiivviited on osundatud teksti sobivates kohtades ning väljaanded on loetletud allpool. Dateeritud viidete hilisemad muudatused ja uued väljaanded

rakenduvad selles standardis ainult muudatuste ja uusväljaande kaudu. Dateerimata viited rakenduvad viimase väljaande kohaselt.

prEN 932-5 Tests for general properties of aggregates
Part 5: Common equipment and calibration

3 MÄÄRATLUSED

Käesolevas standardis kasutatakse järgmisi määratlusi:

3.1 Partii (batch): toodangu hulk, tarne, osa tarnest (raudteevagunikoorem, autokoorem, laevalast) või kuhil, mis on toodetud samaaegselt ja eeldatavalt ühetaolistes tingimustes.

Märkus. Pideval tootmisel loetakse partiiks kokkulepitud aja jooksul toodetud kogust.

3.2 Üksikproov (sampling increment): materjali kogus, mis on võetud partiist proovivõtuseadme ühe võttega.

3.3 Koondproov (bulk sample): üksikproovide kogum.

3.4 Esindav proov (representative sample): koondproov, mille moodustavad proovivõtuplaani kohaselt võetud üksikproovid, mistõttu on tõenäoline, et proovi kvaliteet vastab partii kvaliteedile.

3.5 Osaproov (subsample): proov, mis on saadud koondproovi jaotamise teel.

3.6 Laboratoorne proov (laboratory sample): koondproovist jaotamise teel saadud proov laboratoorseks analüüsiks.

3.7 Proovivõtja (sampler): rutiinselt proove võttev isik, isikute rühm või organisatsioon.

4 PROOVIVÕTU PÕHIMÕTTED

Proovide õige ja hoolikas võtmine ning transport on usaldusväärsete analüüsitulemuste saamise eelduseks. Proovivõtuseadmete õige kasutamine aitab vältida proovivõtmise vigu. Partii heterogeensusest tulenevat varieeruvust saab vähendada vastuvõetava tasemeni, võttes piisaval arvul üksikproove. Kui täitematerjal homogeniseeritakse valmistamisprotsessis, võib üks suur üksikproov olla partiid esindav proov.

Esindava koondproovi saamiseks valitakse üksikproovid juhuslikult partii kõigist osadest. Täitematerjali, millest ei ole võimalik üksikproove võtta (kuna sellele ei pääseta juurde või mõnel muul praktilisel põhjusel), ei saa käsitleda partii osana, mida koondproov esindab. Näiteks kui üksikproovid võetakse silost väljalastavast